

II JORNADES DE DIFUSIÓ DEL PATRIMONI ARQUEOLÒGIC I ARQUITECTÒNIC DE LA MARINA ALTA

Josep A. Ahuir, Josep Andrés, Maria Crespo
(Institut d'Estudis Comarcals de la Marina Alta)

II Jornades de Difusió del Patrimoni Arqueològic i Arquitectònic de la Marina

Divendres, 7 de juny, 20 h
Josep Ahuir, arqueòleg
"El món romà i la vil·la de l'Almadrava"

Divendres, 21 de juny, 20 h
Josep Ivars, arquitecte
"Recuperació de la torre de Mira-rosa: el projecte d'intervenció"

Divendres, 5 de juliol, 20 h
Josep Andrés, documentalista
"Notícia dels nuclis urbans de la Setla i Mira-rosa en el segle XVIII"

Dissabte, 6 de juliol, 10.30 h
Visita guiada a la torre i a la vil·la romana

Biblioteca Enric Valor • (Mestre Vicent, 5-7) • Els Poblets

AJUNTAMENT DELS POBLETS
INSTITUT D'ESTUDIS COMARCALS DE LA MARINA ALTA

Enguany Els Poblets ha estat el municipi elegit per l'IECMA per organitzar les II Jornades de Difusió del Patrimoni Arqueològic i Arquitectònic de la Marina Alta, coincidint amb la reobertura, a partir del 15 de juny, del jaciment romà de l'Almadrava.

A la història i característiques d'aquesta vila romana del segle I aC va estar dedicada la primera

conferència del programa, oferida per l'arqueòleg Josep A. Ahuir el divendres 7 de juny.

A l'acte inaugural, la presidenta de l'IECMA, Rosa Sesar, va felicitar l'Ajuntament, representat en les jornades pel regidor de Cultura, Salvador Sendra, per la decisió de tornar a fer visitable per al públic, durant els mesos d'estiu, *"un important jaciment que, a més, pot actuar com a un potent reclam turístic i que té una ubicació excel·lent, al costat de la mar"*.

Així mateix, Sesar va animar el consistori dels Poblets a fer el mateix amb la torre de Mira-rosa – que protagonitzarà la segona xarrada del cicle– i a *"habilitar-la com a espai expositiu des d'on difondre la història del poble"*.

La vila romana de l'Almadrava, que el Museu de Dénia i l'Ajuntament dels Poblets van excavar a partir de 1984 fins a 1990, és un *"paradigmàtica del món rural a l'època de l'Imperi Romà"*, segons va explicar Josep A. Ahuir.

Ja entrant en matèria, en aquesta primera xarrada es va tractar de fer un

estat de la qüestió dels coneixements del jaciment.

Com a resum del que es va parlar, tenim una vil·la romana en la qual la part conservada i museïtzada, dels 9000 m² de superfície que es van prospectar i que incloïen també un conjunt termal i una necròpolis, és el centre terrisser de la vila, tres tallers i quatre forns del segle III, desenvolupat al calor de la gran activitat exportadora del port de Dénia. Les àmfores per al transport d'oli i, especialment, vi eren la producció majoritària d'aquesta factoria on, a més, es fabricaven materials constructius com teules i taulells. *“Amb les seues característiques, és un dels jaciments més importants del País Valencià i un dels pocs museïtzats”*, es va destacar a la xarrada.

En la segona conferència titulada **“Recuperació de la torre de Mirasol: el projecte d'intervenció”**, es pogué conèixer, de la mà de l'arquitecte Josep Ivars, com va ser la restauració que ell mateix dirigí de 1999 a 2001.

Ivars mostrà als assistents a la xarrada com era la torre abans de la consolidació arquitectònica i com havia estat el procés i quins reptes se li van plantejar i les solucions que anà adoptant per a resoldre'ls. Altrament, en analitzar constructivament l'edifici, que considerava un palau, avançà mig segle la datació que ell mateix havia formulat l'any 1990 en què la considerava a cavall dels segles XV i XVI. Com a novetat, va explicar que devia comptar amb un cortig (recinte murallat) per a potenciar la part defensiva de la torre, la part més alta de la qual, de rajola i amb troneres, classificà en un moment de transició medieval-renaixentista. En total, enumerà que la torre, tal com ara la coneixem, degué ser fruit de huit fases constructives, inclosa la de restauració, que es concretarien en tres sistemes de construcció diferents que es succeïrien en el temps d'acord amb les diverses fases.

La conferència comptà amb la presència del regidor de Cultura dels Poblets, Salvador Sendra, i de l'alcalde, Jaume Ivars. En l'obertura de l'acte, Sendra dedicà uns minuts a recordar la figura d'Antoni-Lluís Carrió, *alma mater* de l'Institut d'Estudis Comarcals de la Marina Alta, que havia faltat la setmana anterior, i confirmà el suport de l'Ajuntament dels Poblets perquè la tasca desenvolupada per l'IECMA continue avant. Per la seua banda, l'alcalde dels Poblets va reivindicar el patrimoni

dels Poblets ja que considerava que fins al moment no havia estat ben aprofitat i que calia donar-lo a conèixer perquè, alhora, significava repercussió mediàtica per al poble.

La darrera xarrada de les II Jornades de Difusió del Patrimoni Arqueològic de la Marina Alta va aportar noves dades sobre la història dels Poblets, protagonista d'aquesta edició.

El documentalista Josep Andrés va confirmar, a partir de la documentació del segle XVIII, l'existència d'un temple medieval situat en una ubicació diferent a l'actual església de Mira-rosa. Segons va destacar Andrés, en els establiments –on es fixaven les noves ocupacions de terra concedida pel senyor– una de les fites que s'utilitza per a delimitar la posició de cada parcel·la era “*la yglesia vieja*”, un dels referents del nucli urbà juntament amb la torre, el molí i “*la yglesia nueva*”, que comença a conviure en la documentació de l'època amb les mencions de l'antic temple ara desaparegut a partir de mitjan segle XVIII. “*Aquesta circumstància ens permet datar l'actual església de Mira-rosa en aquest moment històric*”.

D'una altra banda, Josep Andrés va reconstruir, a partir de les referències documentals, la conformació dels carrers del Molí i Major. L'aparició d'aquests dos carrers en el segle XVIII significa la primera expansió urbanística de les alqueries medievals primitives des de la conquesta del segle XIII.

Per finalitzar les jornades, la presidenta de l'IECMA, Rosa Seser, va destacar en la cloenda que “*iniciatives de difusió del patrimoni com aquestes també permeten avançar en la investigació i el coneixement de la història dels nostres pobles*”.

Balanç positiu i bona participació

Les II Jornades de Difusió del Patrimoni Arqueològic i Arquitectònic de la Marina Alta van arrancar el 7 de juny amb una xarrada sobre la vila romana de l'Almadrava, a càrrec de Josep Antoni Ahuir, coincidint amb la reobertura al públic d'aquest jaciment. Les tres conferències incloses en el programa i la visita guiada als indrets protagonistes (el centre terrisser de l'Almadrava, la torre medieval i els nuclis urbans de la Setla i Mira-rosa) han comptat amb una “*bona participació per part dels veïns i veïnes del poble*”, en paraules de Rosa Seser “*Podem estar satisfets i afirmar que hem aconseguit l'objectiu de difondre el patrimoni dels Poblets*”.